

BAREM**DE CORECTARE la Istoria românilor și universală(Profil Umanist)****SUBIECTUL I (24 de puncte)**

Nr. item	Răspuns corect/ posibil	Modul de acordare a punctelor	Maxim pentru item
1.	Explică, în baza surselor, termenul <i>colonizare</i> .	Explică(3 p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – construiește o explicație parțială; 2 p. – construiește o explicație deplină, fără suport din surse; 3 p. - construiește o explicație deplină, cu suport din surse.	3 puncte
2.	Identifică, în baza sursei A, două grupuri de coloniști, veniți în Basarabia după 1812. <u>Răspuns posibil:</u> - nemți, bulgari, ucraineni, francezi, elvețieni, greci, armeni și evrei.	Identifică (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. x 2 – identifică corect conform sarcinii propuse.	2 puncte
3.	Determină consecințele politicii de colonizare promovate de guvernul rus asupra Basarabiei, în baza sursei A și a cunoștințelor dobândite anterior. <u>Suport din sursă:</u> - Colonizarea sudului Basarabiei a schimbat raportul numeric dintre diferitele naționalități, așezate în această provincie. Moldovenii, care la început formau partea covârșitoare a populației, se reduc în proporție cu restul populației. <u>Cunoștințe obținute anterior:</u> -Modificarea drastică a structurii etnice a populației; -Defavorabilă pentru românii basarabeni a devenit situația în mediul urban; - Populația din sudul Basarabiei a devenit alogenă; -Privilegiile acordate unor etnii și rusificarea administrației și a vieții publice în Basarabia; etc.	Determină (2 p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. x 2 – determină corect conform sarcinii propuse; Utilizează (3 p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – utilizează doar informații din sursă; 2 p. – utilizează doar cunoștințele obținute anterior; 3 p. – utilizează sursa și cunoștințele obținute anterior.	5 puncte
4.	Compară opiniile autorilor privind privilegiile acordate coloniștilor în Basarabia aflată sub dominația țaristă. Argumentează răspunsul cu trimitere la surse. <u>Răspuns posibil:</u> - Autorii exprimă opinii identice. Argumentează răspunsul.	Compară (3 p.) 0p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – comparație parțială (lipsește concluzia și criteriu de comparație); 2 p. – comparație parțială (doar concluzie, sau asemănare, deosebire) sau (doar criteriu de comparație);	7 puncte

	<i>-Alte naționalități au fost admise să se așeze în orașe sau unde își vor putea găsi o adaptare respectivă. Ele sunt următoarele: greci, armeni și evrei. Grecii au ocupat cele mai rentabile posturi în comerț și finanțe și au început să arendeze moșiile mănăstirilor închinare, exploatând țărani. Evreii au acaparat comerțul:</i> <i>-Cea mai mare suprafață de pământ a fost dată coloniștilor de alte seminții. La 23 iulie 1812 țarismul a adoptat un Statut special pentru coloniștii sosiți în Basarabia.</i> <i>Bulgarii, găgăuzii, evreii sosiți în acest ținut din diferite țări (...) aveau anumite privilegii față de băștinași, de asemenea au fost scutiți de serviciul militar, de plata impozitului personal și agricol etc.</i> - NOTA BENE: Se acceptă și răspunsul potrivit căruia <i>autorii exprimă opinii diferite</i>, cu condiția ca această afirmație să fie susținută prin argumente relevante din text.	3 p. – comparație corectă și deplină (concluzie și criteriu de comparație). Argumentează (4p.) 0p. – răspuns greșit/ lipsă; 1p. – argumentare parțială (fără a integra informația din surse); 2 p. – argumentare deplină (integrează informația din surse); 1 p.x2 - valorifică ambele surse (selectează corect informația surselor).	
5.	Exprimă-ți opinia argumentată cu privire la consecințele pe termen lung ale politicii de colonizare din Basarabia și la impactul acestora asupra evoluției Republicii Moldova.	Exprimă opinii (2p.) 0 p. – răspuns lipsă/ incorect științific; 1 p. – opinie formulată simplist; parțial reflectă esența temei; 2 p. – opinie clar exprimată, relevantă pentru tema dată, corectă științific. Argumentează (5p.) 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare parțială (formulare logică, coerentă a raționamentului, fără exemplu); 3 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului, cu exemplu); N.B.: se punctează suplimentar: 1 p. – utilizează termenii, conceptele istorice în argumentarea opiniei proprii. 1 p. – concordanța argumentului cu aprecierea formulată.	7 puncte

SUBIECTUL al II-lea (22 de puncte)			
Nr. item	Răspuns corect/ posibil	Modul de acordare a punctelor	Maxim pentru item
1.	Identifică, în sursă, două funcții deținute de Iulius Caesar. Răspuns posibil: - membru al Colegiului Pontifilor- - =tribun militar în armata lui Crassus; - chestor în Hispan”; - guvernator în trei provincii: Gallia Cisalpină, Gallia Transalpina și Illyria, etc.	Identifică (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. x 2 – identifică corect conform sarcinii propuse.	2 puncte
2.	Stabilește, în baza sursei, două realizări în domeniul militar ale lui Iulius Caesar. Răspuns posibil: - a demonstrat calitățile militare în luptele cu galicienii și lusitanii din Hispania; - a cucerit Galia ; - a servit ca tribun militar în armata lui Crassus, etc.	Stabilește(2 p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. x 2 – stabilește corect conform sarcinii propuse.	2 puncte
3.	Determină esența reformelor în domeniul cultural realizate de Iulius Caesar. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă. Răspuns posibil: Esența reformelor în domeniul cultural realizate de Iulius Caesar ... Argumentează răspunsul cu secvențe din sursă: - Luna Quintilis în care s-a născut a fost numită luna Iulius după numele său. - a revizuit calendarul roman, stabilind anul de 365 de zile cu salt la fiecare patru ani, fiind numit calendarul iulian; - a inițiat proiecte arhitecturale și lucrări publice infrastructurale pentru a renova Roma, etc.	Determină (2p.) 0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – construiește o afirmație la temă, fără a ține cont de mesajul sursei; 2 p. – construiește o afirmație corectă, pertinentă. Argumentează (2p.) 0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare parțială (formulează logic, coerent raționamentul); Utilizează (1p.) 0 p. – pentru un răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – utilizează informații din sursă;	5 puncte
4.	Formulează o caracteristică a vieții politice din timpul lui Iulius Caesar, argumentând-o printr-un fapt istoric.	Formulează (3p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – explicație formulată simplist, parțial reflectă esența temei;	

	<i>Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric:</i> - <i>Primul Triumvirat</i> (Iulius Caesar, Pompei și Crassus) - <i>Dictatura lui Caesar</i> (46-44 î.Hr.) / - - <i>Concentrarea puterii în mâinile sale etc.</i>	2 p. – explicație clar formulată, reflectă esența temei; 3 p. – explicație clar formulată, corelată la un fapt istoric Argumentează (4p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare parțială (formulare logică, coerentă a raționamentului, nu se face trimitere la un fapt istoric); 3 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului, având la bază un fapt istoric). <i>N.B.: se punctează suplimentar: 1 p. – corectitudinea științifică.</i>	7 puncte
5.	Apreciază rolul lui Iulius Caesar în istorie. Argumentează răspunsul.	Apreciază (2p.) 0 p. – răspuns lipsă/ greșit din punct de vedere științific; 1 p. – apreciere foarte generală; formulată simplist; 2 p. – apreciere clar exprimată, relevantă pentru aspectul istoric solicitat. Argumentează (4p.) 0 p. – răspuns lipsă; în discordanță cu aprecierea formulată; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare parțială (formulare logică, coerentă a raționamentului, fără exemplu); 3 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului, cu exemplu); corectă științific, în concordanță cu sarcina propusă. <u>N.B.: se punctează suplimentar:</u> 1 p. – concordanța argumentului cu aprecierea formulată.	6 puncte

SUBIECTUL al III-lea (19 puncte)

Nr. item	Răspuns corect/ posibil	Modul de acordare a punctelor	Maxim pentru item
1.	Numește un fapt istoric pentru care, harta propusă, servește ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă. Răspuns posibil: <i>Faptul istoric reprezentant pe hartă sunt Cruciadele medievale etc.</i>	Numește (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – faptul istoric corelează parțial cu harta; 2 p. – faptul istoric numit este în concordanță cu informația oferită de hartă. Argumentează (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă;	5 puncte

	- <u>harta</u>: informația și datele de pe hartă și din legenda hărții;... etc.	1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului). Utilizează (1p) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – pentru utilizarea hărții;	
2.	Determină o cauză politică și una economică ale faptului istoric reprezentat pe hartă. Argumentează răspunsul folosind informațiile din hartă și cunoștințele dobândite anterior. Răspuns posibil: Cauza politică a fost..... Cauza economică a fost... Argumentează răspunsul: - <u>harta</u> – <i>inscripțiile de pe hartă și simbolul din legendă... etc.</i> - Cunoștințele obținute anterior; Cauze politice: - <i>Dorința papalității de a-și consolida autoritatea în lumea creștină.</i> - <i>Încercarea de unificare a creștinătății occidentale sub conducerea papei.</i> - <i>Rivalitățile dintre nobilii occidentali și canalizarea conflictelor spre exterior.</i> - <i>Dorința de a sprijini Imperiul Bizantin împotriva expansiunii selgiucide.</i> - <i>Extinderea influenței politice a statelor occidentale în Orient.</i> - <i>Spiritul de aventură și afirmare politică al cavalerilor. etc.</i> Cauze economice: - <i>Dorința de a obține noi teritorii și bogății (pământuri în Orient).</i> - <i>Interesul pentru controlul rutelor comerciale spre Orient.</i> - <i>Accesul la produse orientale (condimente, mătase, metale prețioase).</i> - <i>Posibilitatea îmbogățirii prin jaf și prăzi de război .</i> - <i>Dezvoltarea orașelor comerciale italiene (Veneția, Genova, Pisa.)</i>	Determină (2p) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1p. x2 – pentru fiecare cauză formulată corect. Argumentează (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare deplină(formulare logică, coerentă a raționamentului). Utilizează (3p) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – pentru utilizarea hărții; 2 p. – pentru utilizarea cunoștințelor dobândite anterior; 3 p.-utilizarea hărții și a cunoștințelor dobândite anterior.	7 puncte

	- <i>Eliberarea de presiunea economică și demografică din Europa Occidentală .</i> - <i>Îmbunătățirea statutului social și economic al participanților la cruciade, etc.</i>		
3.	Formulează o consecință politică și una economică ale faptului istoric reprezentat pe hartă, utilizând informațiile din hartă și cunoștințele dobândite anterior. Răspuns posibil: Consecința politică a cruciadelor a fost... // Consecința economică a cruciadelor a fost Argumentează răspunsul: - <u>hartă:</u> <i>orice informație ce este în legenda hărții; etc.</i> - Cunoștințele obținute anterior: <i>contextul istoric; documente; (orice informație istorică la temă, dar care nu se regăsește pe hartă) etc.</i> Consecințe politice: -<i>Consolidarea influenței statelor occidentale și a papalității în spațiul oriental, precum și slăbirea Imperiului Bizantin, în special după Cruciada a IV-a.</i> -<i>Consolidarea instituțiilor regale.</i> -<i>Formarea statelor cruciate în Orient (Regatul Ierusalimului, Principatul Antiohiei, Comitatul de Edessa, Comitatul de Tripoli),etc.</i> Consecințe economice: -<i>Intensificarea schimburilor comerciale între Orient și Occident.</i> -<i>Dezvoltarea orașelor comerciale italiene (Veneția, Genova, Pisa).</i> -<i>Extinderea rutelor comerciale și circulația mărfurilor orientale în Europa.</i> -<i>Creșterea rolului economic al orașelor.</i> -<i>Stimularea economiei monetare și a activităților comerciale în Occident.etc.</i>	Formulează (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1p. x 2 – pentru fiecare consecință formulată corect. Argumentează (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare deplină(formulare logică, coerentă a raționamentului). Utilizează (3p) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – pentru utilizarea hărții; 2 p. – pentru utilizarea cunoștințelor dobândite anterior; 3 p.-utilizarea hărții și a cunoștințelor dobândite anterior.	7 puncte

SUBIECTUL al IV-lea (35 de puncte)

Nr. item	Răspuns corect/ posibil	Modul de acordare a punctelor	Maximum pentru item
1.	<i>Utilizează sursa și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, într-o pagină, un eseu la tema:</i> Care este importanța culturii și științei Republicii Moldova pentru afirmarea ei în spațiul european? <i>Argumentele formulate, cel puțin trei, pot face trimitere la:</i> - <i>Cultura diversificată a Republicii Moldova contribuie la afirmarea identității naționale în context european, prin valorificarea patrimoniului literar, artistic și tradițional.</i> - <i>Rețeaua instituțiilor culturale (muzee, teatre, săli de concerte, galerii) asigură conservarea și promovarea patrimoniului cultural, facilitând dialogul intercultural european.</i> - <i>Prezența și activitatea instituțiilor artistice (Sala cu Orgă, Palatul Național, ansambluri precum „Lăutarii”, „Joc”) contribuie la promovarea imaginii țării pe plan internațional.</i> - <i>Scriitori, artiști, compozitori, cineaști muzicieni cunoscuți peste hotare;</i> - <i>Promovarea tradițiilor, costumul popular, dansuri, gastronomie:</i> - <i>Mărțișorul, Cămașa cu altiță, Tehnici tradiționale de realizare a scoarței, etc.–înscrise în Patrimoniul UNESCO;</i> - <i>Diversitatea culturală, reflectată prin activitatea minorităților etnice și a instituțiilor lor culturale, susține valorile europene ale pluralismului, toleranței și incluziunii.</i> - <i>Dezvoltarea sectorului muzeal și expozițional valorifică istoria și patrimoniul național, integrând</i>	Formulează trei argumente (6p.) 0 p. – răspuns lipsă/ greșit; 1 p.X3 – argument parțial/declarativ; 2 p.X3 – argument construit corect (raționament și exemplu), corect științific. Concordanța argumentelor cu opinia (2p.) 0 p. – răspuns lipsă; argumentele nu sunt în concordanță cu opinia construită; 1 p. – argumentele susțin parțial/ insuficient teza exprimată în introducere; 2 p. – argumentele susțin opinia exprimată în introducere, sunt relevante și suficiente pentru teza dată. Relevanța tematică a argumentelor (2p.) 0 p. – răspuns lipsă; nu corespund temei; 1 p. – argumentele abordează tangențial tema propusă; 2 p.– argumentele dezvoltă tema propusă.	10 puncte

	<i>Republica Moldova în circuitul cultural european.</i> - <i>Academia de Științe a Moldovei, ca for științific suprem, contribuie la dezvoltarea cercetării și inovării, consolidând prestigiul științific al țării.</i> - <i>Integrarea în spațiul științific european facilitează colaborarea internațională, schimbul de cunoștințe și participarea la proiecte de cercetare comune.</i> - <i>Colaborări între universități;</i> - <i>Dezvoltarea cercetării științifice stimulează modernizarea societății și creșterea competitivității economice a Republicii Moldova.</i> - <i>Cultura și știința contribuie la formarea unei societăți educate, deschise și adaptate valorilor democratice europene.</i> - <i>Promovarea patrimoniului cultural și a realizărilor științifice consolidează imaginea Republicii Moldova ca stat european activ, integrat în circuitul valorilor și cunoașterii universale etc.</i>		
2.	Formulează relații de cauză-efect (cel puțin două).	Menționează (2p.) 0 p. – răspuns lipsă/ greșit; 1p. x2 - menționează cauze/ consecințe ale evenimentelor/ proceselor/fenomenelor abordate (cel puțin două). Formulează (4p.) 2p. x2 – corelează corect cauzele și consecințele cu faptele/evenimentelor și proceselor descrise în eseu, (cel puțin două).	6 puncte
3.	Integrează critic informațiile din sursa propusă în propriul text.	Integrează critic(4p.) 0 p. - răspuns lipsă sau fără a face trimitere la surse; textul surselor este preluat fără a fi integrat în text; 1 p. – se fac unele încercări de a cita, de a face trimitere la sursă, fără a integra informația în textul autorului; 2 p. – selectarea corectă a informației utilizate în scrierea eseului, fără a o integra în textul autorului; 3 p. – sursa este valorificată corect (citate din sursă si/ sau trimitere la autor; etc.), dar parțial/ unilateral pentru tema propusă; 4 p. – sursa este parte integră a textului, servesc ca suport al reflecției autorului pentru o analiză multiaspectuală a temei.	4 puncte

4.	Amplasarea în timp și spațiu a evenimentelor/proceselor/istorice.	Amplasarea în timp (2 p) 1p. x2 – menționează două date cronologice relevante. Amplasarea în spațiu (2) 1p. x2 – menționează două țări/ regiuni/ continente/ părți ale lumii.	4 puncte
5.	Încadrarea în text a personalității istorice.	Încadrează personalitatea (2p.) 2p. – menționează o personalitate relevantă.	2 puncte
6.	Expune ideile în baza unui plan logic care să conțină introducere, cuprins, concluzie.	0 p. – răspuns lipsă. Introducere (2p.) 1 p. – teza este formulată simplist, puțin personalizat; nu este axată deplin la tema propusă; 2 p. – teza este formulată clar, personalizat (mai mult decât o simplă reafirmare a temei) și este relevantă pentru tema propusă. Cuprins (2p.) 1 p. – organizarea textului (prin alineat) reflectă cuprinsul textului. 1 p. – respectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice. Concluzie (3p.) 1 p. – mesaj simplist; parțial corelat cu teza propusă în introducere; 2 p. – mesaj clar, în concordanță cu tema și teza propusă în introducere, dar nu oferă o sinteză a argumentelor formulate în cuprins; 3 p. – mesaj clar, în concordanță cu tema și teza propusă în introducere și oferă o sinteză a argumentelor formulate în cuprins.	7 puncte
7.	Utilizează corect limbajul istoric.	Utilizează (2p.) 0 p. – răspuns lipsă; 1 p. – limbaj parțial adecvat; irelevant pentru tema propusă; 2 p. – limbaj adecvat/ relevant pentru prezentarea temei. N.B.: baremul pentru <i>utilizarea corectă a limbajului istoric</i> se aplică doar în cazul acumulării a cel puțin 4 puncte pentru <i>formularea argumentelor relevante</i> (it. IV.1)	2 puncte

Total: 100 de puncte